

Perspectief voor de accountant in een digitale omgeving

Peter Eimers
VUrORE 13 September 2016
peter.eimers@nl.pwc.com

De stellingen als de agenda voor vanochtend

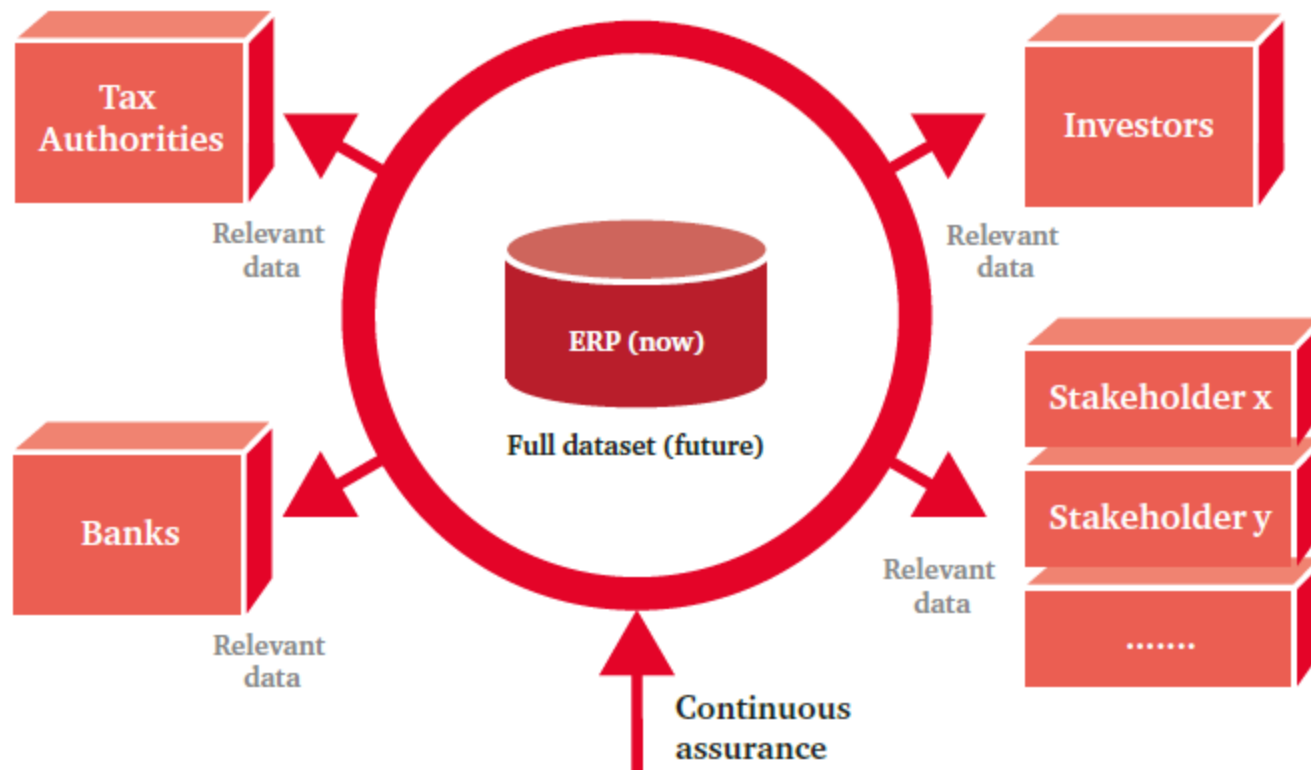
- 1. Het wordt tijd voor verdere regulering van het IT-audit vakgebied*
- 2. Alleen het testen van de werking van de interne beheersing ('controls testing') en gegevensgerichte testen dragen bij aan voldoende en geschikte controle-informatie ('audit evidence')*
- 3. In de toekomst kun je een audit volledig met algoritmen doen*
- 4. Externe data zijn in de regel betrouwbaarder dan interne data*

Blik in de achteruitkijkspiegel ...

- Maatschappelijke verontwaardiging na geschaden vertrouwen
- Zelf-oriëntatie versie maatschappelijke antenne
- Robuustheid van het bouwwerk van regelgeving
- Transparantie over het lerend vermogen

Zijn accountants uniek of vroeg-cyclisch?

Tempo van globalisering en digitalisering leidt tot nieuwe assurance vraagstukken

Bron: PwC 2016

Elke onderneming is een IT, data driven company

Tesco try out virtual grocery shopping at Gatwick Airport

Bron: youtube

Cliënt- en opdrachtacceptatie

- 1 Accepteren of continueren van de cliëntrelatie
- 2 Accepteren of continueren van de opdracht

Onderkennen van de risico's op afwijkingen

- 3 Begrip van de entiteit en zijn omgeving, de interne beheersing en het controleobject
- 4 Vaststellen materialiteit, identificeren en inschatten van risico's in de verantwoording

Inspelen op de geïdentificeerde risico's

5	Plannen van testwerkzaamheden	6	Uitvoeren van testwerkzaamheden
5a	Gericht op de interne beheersing	6a	Toetsen van de interne beheersing
5b	Gericht op detectie van afwijkingen	6b	Herijken van de planning?
6c	Gegevensgerichte controlewerkzaamheden		

Evalueren en rapporteren over bevindingen

- 7 Evalueren van controle-informatie en afwijkingen: bedenkingen en onzekerheden
- 8 Oordeelsvorming
- 9 Rapporteren over het oordeel, de kernpunten van de controle en de bevindingen

Begrijpen van de IT-omgeving en onderkennen van risico's op afwijkingen

- 1 Inzicht in de rol van IT binnen de entiteit
- 2 Inzicht in IT-landschap en IT-organisatie
- 3 Identificeren en inschatten van risico's

Inspelen op de geïdentificeerde risico's: scoping

- 4 Identificeren van relevante controls met een IT-component (zie schema controleproces 5a)
- 5 Vaststellen of en hoe deze controls worden getest (wel / niet steunen op ITGC)
- 6 Relateren controls aan applicaties / systemen
- 7 Identificeren van de relevante ITGC

Inspelen op de geïdentificeerde risico's: testen

8	Opzet en bestaan van relevante ITGC	9	Herijken van de scoping?
11	Herijken van de scoping?	10	Werking van de relevante ITGC
12	Toetsen effectiviteit controls met IT-component		

Evalueren van bevindingen en follow-up

- 13 Evalueren van aard en impact van eventuele deficiënties van controls met IT-component
- 14 Herijken van de planning voor het inspelen op geïdentificeerde RAMB's (zie schema controleproces 6b)

Bron: VU Accountantsopleiding, 2016

Een nieuwe weg naar Rome

Bron: PwC 2016

Nieuwe IAASB publicatie als kompas

Data Analytics Working Group

Exploring the Growing Use of
Technology in the Audit, with a
Focus on Data Analytics

Bron: ifac.org

OPINIE | 06 SEPTEMBER 2016

**IAASB publicatie: perspectief
voor accountants in een digitale
omgeving**

Reacties

 34

 0

Bron: accountant.nl

Key messages (1) – taking the credits

Bron: ifac.org

DATA ANALYTICS – IMPACT ON AUDIT QUALITY

Use of data analytics on larger sets of audit-relevant data is much broader than traditional analytical procedures.

AUDIT PROCEDURES TO OBTAIN AUDIT EVIDENCE

RISK
ASSESSMENT

ANALYTICAL
PROCEDURES

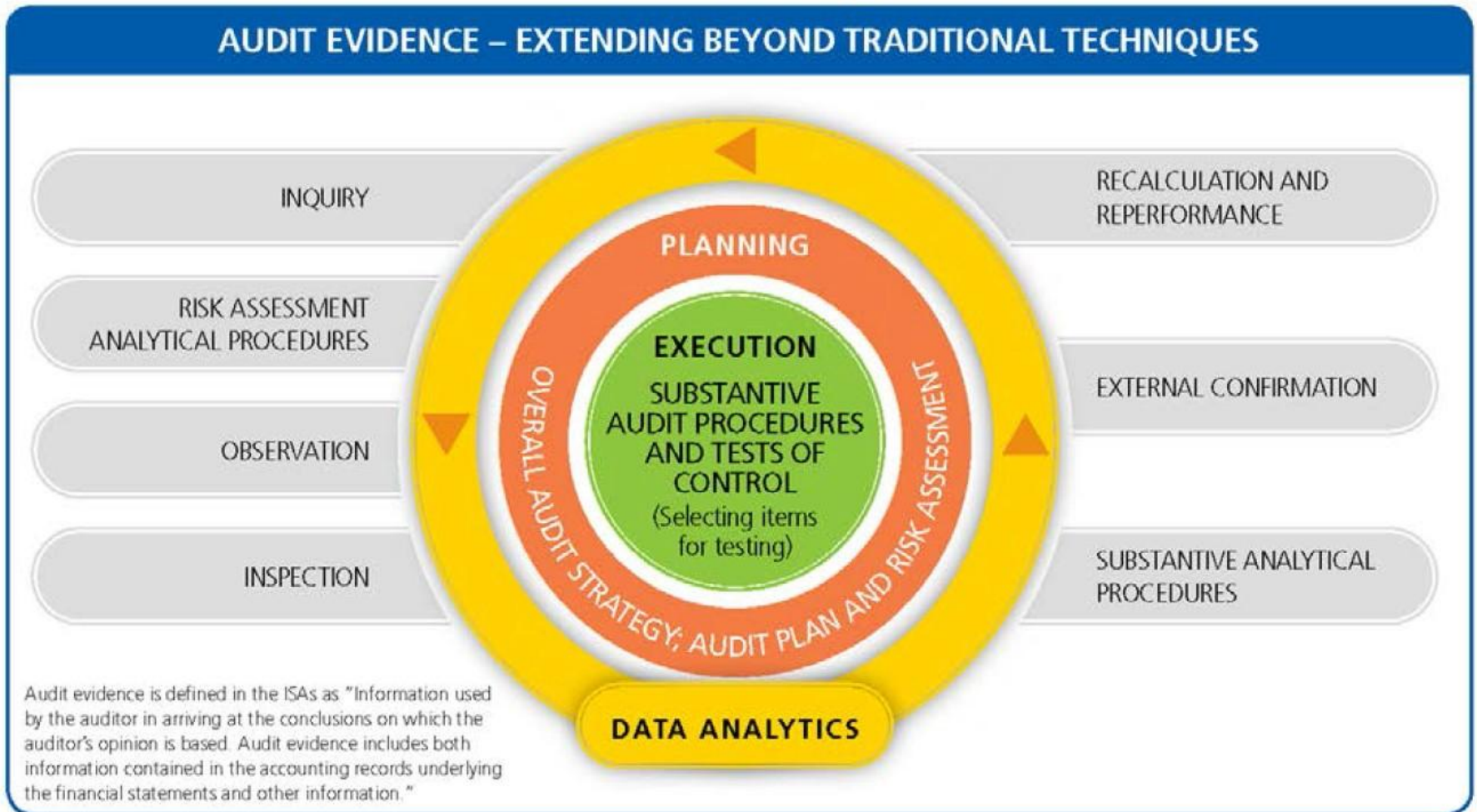
SUBSTANTIVE
PROCEDURES

TESTS OF
CONTROLS

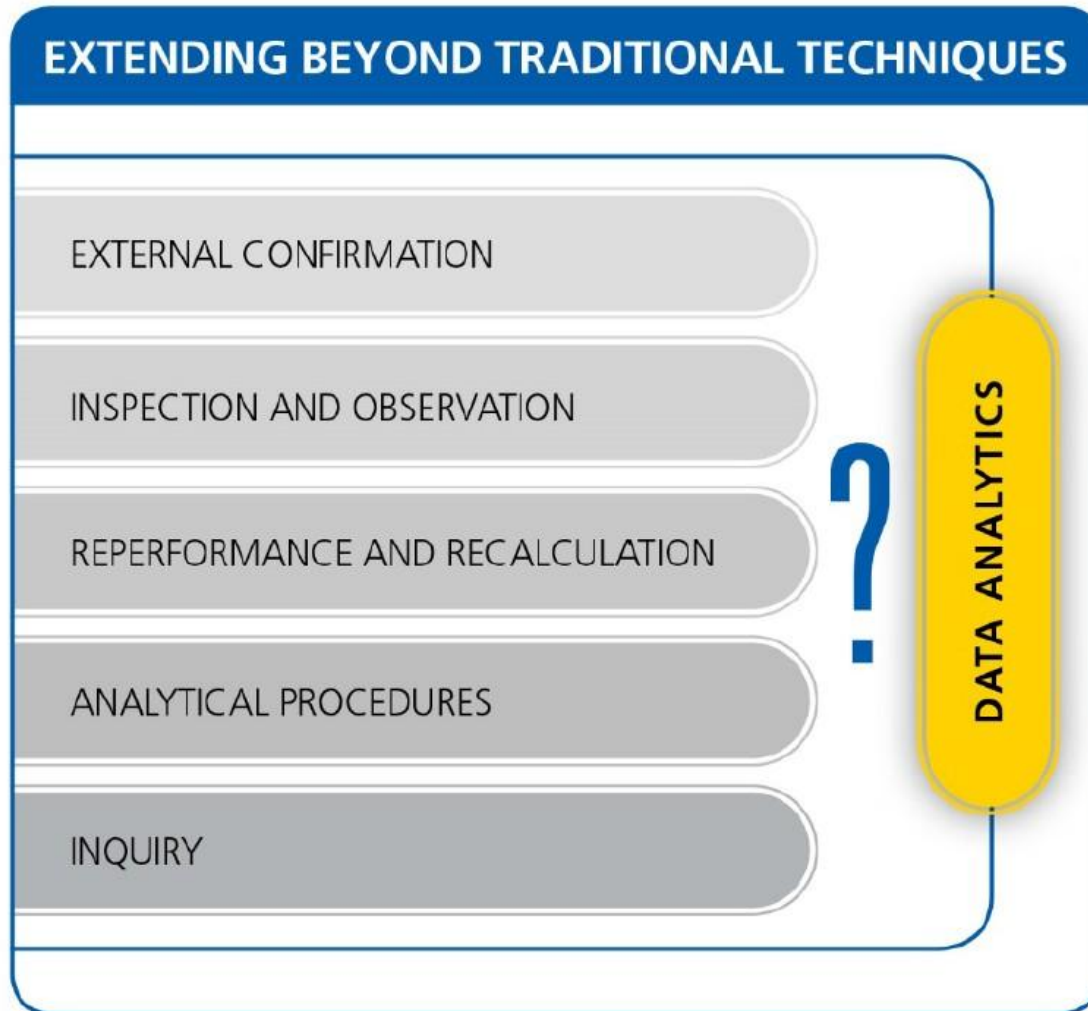
DATA ANALYTICS

Key messages (2): an iterative process

Bron: ifac.org

Key messages (3) – for further development Bron: ifac.org

Uitdagingen in toepassing data-analyse in de audit

Bron: ifac.org- IAASB paper pag. 11 ev

Van praktische aard ...

- Data acquisitie
- Legal and regulatory challenges
- Omgaan met toezichthouders
- Investering in re-training en re-skilling auditors

Van conceptuele aard ...

- Positie van ITGCs
- Relevantie en betrouwbaarheid van external data
- Aard van audit evidence met data analyse
- Hoe om te gaan met uitzonderingen
- Documentatie vereisten bij toepassing data analyse
- Quality control process inzake tooling

Van mening veranderd over de stellingen?

- 1. Het wordt tijd voor verdere regulering van het IT-audit vakgebied*
- 2. Alleen het testen van de werking van de interne beheersing ('controls testing') en gegevensgerichte testen dragen bij aan voldoende en geschikte controle-informatie ('audit evidence')*
- 3. In de toekomst kun je een audit volledig met algoritmen doen*
- 4. Externe data zijn in de regel betrouwbaarder dan interne data*

Vragen?